

Kontrabas

text: LUKÁŠ PAULŮ
foto: MARIÁN KUBAČKA, JITKA MADĚROVÁ,
WWW.ROBERTBALZAR.CZ, SHUTTERSTOCK.COM

// Ovládnout hudební nástroj si žádá trpělivost a nadání. Měl jste jako malý chlapec obojího dostatek?

Jelikož jsem začínal s kontrabasem až v pubertě a chtěl se hudbě věnovat profesionálně, nezbylo, než být trpělivý a nadaný :)

// V kolika letech jste na kontrabas začínal, co, popřípadě kdo, vám k němu ukázal cestu a kdy jste hru na nástroj ovládl?
Bylo mi dvanáct, když jsem začal navštěvovat LŠU v Hronově. Prvním inspirátorem byl můj otec a bubeník Isidor Švorc, prvním učitelem na LŠU Vl. Kožešník a prvním zdrojem jazzová deska New York Jazz Quartet, ve kterém hrál český rodák Jiří/George Mráz...

Po základní škole jsem nastoupil na konzervatoř a tam získal kvalitní klasický základ hry na kontrabas – u profesora Kříže. Již při studiu na konzervatoři jsem hrál s kapelou mého otce a také v Náchodském bigbandu, pro který jsem se snažil také něco aranžovat, což byla velká škola harmonie a rytmu.

// Basové struny jsou silnější, na hmatníku chybí pražce a jednotlivé tóny jsou dále od sebe. Jak dlouho jste s těmito vlastnostmi kontrabasu zápolil?

Celkem dlouho, problém byl, že jsem byl ve dvanácti na kontrabas malý, a tak jsem začínal na baskytaru, která byla postavena na bodci a měla vyndané pražce. Asi po roce jsem přesešel na půlový kontrabas a teprve za další rok na normální kontrabas, tzn. že struny byly stále silnější a jednotlivé tóny rok od roku stále více dál a dál od sebe. Vše se usadilo až na konzervatoři.

// Vlastníte nebo toužíte vlastnit kontrabas například ze starých italských dílen? Kdo by netoužil vlastnit starý kontrabas od italských mistrů?!

Já ho tedy nevlastním, ale měl jsem možnost hrát na kontrabas Františka Pošty – a to byl právě starý italský nástroj – Grancini z roku 1695, byl ale v té době špatně opraven a proto téměř neznělý. Historická hodnota nástroje pro mě není tak důležitá, jako jeho znělost, barva zvuku, ovladatelnost atd.

// Používáte kovové struny či struny organického původu?

Mám na svých nástrojích jak struny kovové – Thomastik (Spirocore), tak struny se syntetickým jádrem - Pirastro (Evah Pirazzi).

// Existuje u kontrabasistů něco jako u tenistů „tenisový loket“?

Ano – „kontrabasový loket“ :); spíše jsou to ale záněty šlach, puchýře, křivá záda... Jeden musí dát pozor, aby se nezmrzačil...

// Cvičíte nebo si můžete dovolit ten luxus a pár dní vynechat?

Luxus si dovolit můžu, ale jak kdy! Když mě to ale chytne, tak cvičím víc, než za dob studií na konzervatoři.

// Stane se i profesionálům, že při hře netrefí tón na 100 %?

Samozřejmě, to ho pak musíte dvakrát, třikrát zopakovat, aby to vypadalo, že jste to tak chtěl. Nehledě na to, že se přeci nedá trefit žádný tón na 100%. :)

// Jakou skladbu na kontrabas hrajete nejraději?

Dělám rád hudbu a to je pak jedno jestli doma cvičím Bachovy suity, nebo hraji v jazzklubu se svým Triem vlastní muziku, eventuálně ve studiu nahrávám hudbu, kterou jsem nikdy předtím neslyšel. Pokud mě to osloví, dám za to život. :)

// Jak kontrabas vnímáte/prožíváte?

Miluju basu od podstaty – je to grunt, je to nástroj doprovodný, ale také sólový, nástroj strunný, ale také trochu bicí... Pokud mluvíme o hudbě jazzové, pak by basista měl ovládat harmonii, mít dobrý rytmus a ctít doprovod! Můžete ze své pozice úplně změnit charakter skladby, můžete přehodnocovat harmonii, dělat různé prodlevy, polyrytmy atd.

// Čím vám kontrabas učaroval, a na druhou stranu: je něco, co vám na něm vadí?

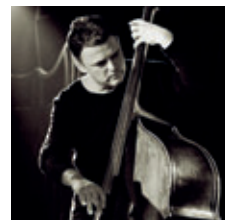
Učaroval mi barvou svého zvuku, možností hrát na něj jak arco, tak pizzicato.

Nevýhodou, ale zároveň i výhodou (jak se to vezme), basy v jazzové partě je, že hrajete pořád, od začátku koncertu až do konce. :)

// Připravujete, pracujete právě na nějakém projektu?

V současné době „mástruji“ své nové sólové CD, které by mělo vyjít ještě letos a s mojí kapelou – Robert Balzar Trio připravuji autorské album, které se bude jmenovat Discover Who We Are a měli bychom ho točit začátkem příštího roku, s jedním z nejlepších zvukových mistrů – Jamesem Farberem v New Yorku. /

// Miluju basu od podstaty – je to grunt, je to nástroj doprovodný, ale také sólový, nástroj strunný, ale také trochu bicí...

ROBERT BALZAR

jazzový kontrabasista a skladatel.

Náchodský rodák, vyrůstal v Červeném Kostelci, ve svých jedenácti letech se začíná učit na kontrabas (LŠU Hronov – VI.Kožešník). Dále pokračuje šestiletým studiem na konzervatoři v Brně, ve třídě Aloise Kříže a Karla Kopřivy.

Následuje konkurz a přijetí do AUS VN Praha (1983-1985).

V letech 1985-1989 hraje v Orchestru Československé televize a současně začíná působit na české jazzové scéně. V roce 1996 zakládá skupinu pod vlastním jménem – ROBERT BALZAR TRIO.

Spolupracoval s Joe Newmanem, Benny Baileym, Tony Scottem, Benny Golsonem, Wyntonem Marsalisem, Lew Tabackinem, Tony Lakatosem, Victorem Lewisem, s Triem Hala Galpera, Craigem Handym, Johnem Abercrombiem. Od roku 1990 je členem doprovodné kapely šansonierky HANY HEGEROVÉ, 1998 nastupuje do funkové formace J.A.R. V roce 2000 spoluzakládá sólový project Dana Bárty – ILLUSTRATOSPHERE.

OSA je zastupován od roku 1992, členem se stal roku 2005.

<http://www.robertbalzar.cz>